

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen tasoa nostettavaksi 4,75 eurolla lasta kohden. Näin yksinhuoltajakorotus nousisi 48,55 eurosta 53,30 euroon lasta kohden kalenterikuukaudessa.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) pitää lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen nostamista perusteltuna, mutta pitää ehdotettua korotusta riittämättömänä. Yksinhuoltajaperheiden taloudellinen asema on selvästi muita perheitä heikompi. Yksinhuoltajaperheissä pienituloisuusaste on yli kolminkertainen kahden huoltajan perheisiin verrattuna. Koettu köyhyys on selvästi yleisempää ja syvempää yksinhuoltajaperheissä kuin muissa perheissä.

Tuloverolain määräaikainen lapsivähennys poistuu ensi vuoden alusta. Se kiristää lapsiperheiden verotusta ja pienentää perheiden käytettävissä olevia tuloja. Esimerkiksi yhden lapsen yksinhuoltajan verotus voi kiristyä 8,33 eurolla kuukaudella. Hallituksen esittämä lapsilisän yksinhuoltajakorotus lieventäisi kiristyvää verotusta, mutta yksinhuoltajaperheen käytettävissä olevat tulot pienenisivät kuitenkin 3,58 euroa kuukaudessa.

- **MLL esittää, että lapsilisän yksinhuoltajakorotusta nostetaan vuoden 2018 alusta 10 eurolla sen turvaamiseksi, että yksinhuoltajaperheiden taloudellinen tilanne ei heikkene verotuksen väliaikaisen lapsivähennyksen poistumisen myötä.**

Lapsilisä otetaan toimeentulotukilaskelmassa huomioon toimeentulotuen määrään vaikuttavana tulona. Lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen tason nostaminen ei vaikuttaisi toimeentulotukea saavien perheiden käytettävissä oleviin tuloihin.

- **MLL esittää, että yksinhuoltajaperheiden toimeentulotukea (perustoimeentulotuki) nostetaan lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen nostamista vastaavalla määrällä.**

Lapsilisää on useampaan kertaan leikattu viime vuosien aikana. Lapsen keskimääräisen lapsilisän reaaliarvo on tällä hetkellä noin 30 prosenttia alempi kuin vuonna 1994. Koska lapsilisän indeksisidonnaisuus poistettiin, lapsilisän reaaliarvon lasku jatkuu tulevaisuudessakin. Pienituloisille lapsiperheille tulonsiirtojen merkitys on tulonmuodostuksessa merkittävä. Näin ollen lapsilisän tason rapautuminen koskee erityisen ankarasti pienituloisia perheitä.

- **MLL esittää, että lapsilisän indeksisidonnaisuus palautetaan lapsilisän ostovoiman rapautumisen estämiseksi.**

Perheen pitkäaikaiset toimeentulovaikeudet ovat merkittävä riskitekijä lapsen hyvinvoinnille ja kehitykselle. Universaalit etuudet ja palvelut muodostavat perustan lapsiperheiden köyhyyden ehkäisemiselle. Sen lisäksi tarvitaan kohdennettuja toimia. Lapsiperheiden köyhyyden ehkäisemisessä tarvitaan etuuksien, verotuksen, palveluiden ja myös muun yhteiskuntapolitiikan tarkastelua ja monialaisia toimia.

Lapsen oikeuksien sopimuksen täytäntöönpanoa valvova YK:n lapsen oikeuksien komitea on kehottanut Suomea (komitean Suomea koskevat päätelmät 2011) *tehostamaan pyrkimyksiään tukea vähäosaisia perheitä, myös nuorten perheiden lapsia, yksinhuoltajia ja monilapsisia perheitä sekä takaamaan kaikille lapsille oikeuden riittävään elintasoon. Lisäksi komitea suosittelee, että sopimusvaltio toteuttaa tarvittavat toimet lasten köyhyyttä koskevien tietojen kokoamiseksi ja analysoimiseksi laajamittaisesti, jotta ongelmaan voidaan puuttua tehokkaasti.*

- **MLL esittää, että hallitus toteuttaa selvityksen lapsiperheiden köyhyydestä ja sen ehkäisemisestä. Selvityksen tuloksia hyödynnettäisiin sosiaaliturvan uudistuksessa, eri palveluiden ja verotuksen kehittämisessä sekä muussa yhteiskuntapolitiikassa.**

Helsingissä 21.11.2017

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry

Milla Kalliomaa
pääsihteeri

Esa Iivonen
johtava asiantuntija